

specifikace: K rozhodování sporu o náhrady škody, která měla insolvenčnímu dlužníku vzniknout vůči věřiteli proto, že věřitel přihlásil do insolvenčního řízení dlužníka svou pohledávku neoprávněně, jsou věcně příslušné okresní soudy.

§ 9 odst. 1 o. s. ř.

č. j. XY INS XY/XY
101 VSPH 222/2022
75 ICm 2669/2021

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Radky Šimkové a soudců JUDr. Jiřího Karety a JUDr. Jiřího Goldsteina v právní věci

žalobce: **J. H.**

proti

- žalovaným: 1. **CURATORES, v. o. s.**, IČO: 05758556,
sídlem Uruguayská 380/17, 120 00, Praha 2,
oddělený insolvenční správce dlužníka J. H. (žalobce)
2. **CASPER CONSULTING, a. s.**, IČO: 63980401,
sídlem náměstí Borise Němcova 510/3, 160 00, Praha 6,
zastoupené Mgr. Soňou Bernardovou, advokátkou,
sídlem Koliště 55, 602 00, Brno,

o náhradu škody ve výši 11 732 554,18 Kč,

vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 75 ICm 2669/2021,
o určení věcné příslušnosti,

t a k t o :

- I. K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy.**
- II. Po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena Obvodnímu soudu pro Prahu 6 k dalšímu řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

1. Žalobou doručenou dne 29. 9. 2021 Krajskému soudu v Praze (dále jen „předkládající soud“) v záhlaví označenou jako „Žaloba o hlavní intervenci dle § 91a o. s. ř.“, se žalobce domáhá,

aby byla žalované č. 2 uložena povinnost nahradit žalobci škodu ve výši 11 732 554,18 Kč, odpovídající výši pohledávky, kterou žalovaná č. 2 přihlásila do insolvenčního řízení vedeného na majetek žalobce pod sp. zn. XY INS XY/XY a která byla popřena žalovanou č. 1. Nárok na náhradu škody spatřuje žalobce v tom, že žalovaná č. 2 vědomě vytvořila stav předlužení žalobce, když do jeho insolvenčního řízení přihlásila pohledávku ve výši 11 732 554,18 Kč, ačkoliv jí bylo známo, že je promlčena. Předkládající soud nejprve usnesením ze dne 15. října 2021, č. j. 75 ICm 2669/2021-12, žalobu odmítl postupem dle ust. § 160 odst. 4 IZ a rozhodl, že nemá žádná ze stran právo na náhradu nákladů řízení. Vyslovil názor, že žalobu z hlavní intervence podala osoba neoprávněná. K odvolání žalobce Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 25. 1. 2022, č. j. 103 VSPH 937/2021-34, usnesení předkládajícího soudu změnil a rozhodl, že se žaloba neodmítá. Dospěl přitom mj. k závěru, že byť žalobce podanou žalobu označil jako žalobu z hlavní intervence dle ust. § 91a o. s. ř., dle jejího obsahu se jedná o žalobu na peněžité plnění (žalobu na náhradu škody), která fakticky směřuje pouze vůči 2. žalované. V kontextu s tím pak odvolací soud zavázal předkládající soud, aby se prioritně zabýval otázkou, zda je ve smyslu ust. § 7a IZ resp. ust. § 9 odst. 2 o. s. ř. k projednání této žaloby soudem věcně příslušným.

2. Předkládající soud poté postupem věc dle ust. § 104a odst. 2 o. s. ř. předložil Vrchnímu soudu v Praze jako soudu nadřízenému (dále též jen „nadřízený soud“). Dle jeho mínění nemá projednávaná věc povahu incidenčního sporu ve smyslu ust. § 159 an. IZ, a nejedná se ani o jiný spor, k jehož projednání a rozhodnutí jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy dle ust. § 9 odst. 2 o. s. ř. K tomu též předkládající soud odkázal na závěry vyslovené Vrchním soudem v Praze v usnesení ze dne 25. 1. 2022, č. j. 103 VSPH 937/2021-34.
3. K procesnímu postupu předkládajícího soudu se vyjádřila pouze žalovaná č. 2. Posouzení otázky věcné příslušnosti přitom ponechala na rozhodnutí Vrchního soudu v Praze. Žalobce ani žalovaná č. 1 se k procesnímu postupu Krajského soudu v Praze nevyjádřili, ačkoliv byli k podání vyjádření vyzváni přípisem ze dne 9. 2. 2022, č. j. 75 ICm 2669/2021-39.
4. Dle ust. § 11 odst. 1 o. s. ř. se řízení koná u soudu, který je věcně a místně příslušný. Pro určení věcné a místní příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení.
5. Dle ust. § 104a odst. 1 o. s. ř. soud zkoumá věcnou příslušnost kdykoli za řízení.
6. Dle ust. § 9 odst. 1 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
7. Dle ust. § 7 zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „IZ“), nestanoví-li tento zákon jinak, nebo není-li takový postup v rozporu se zásadami, na kterých spočívá insolvenční řízení, použijí se pro insolvenční řízení a pro incidenční spory přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu týkající se sporného řízení, a není-li to možné, ustanovení zákona o zvláštních řízeních soudních; ustanovení týkající se výkonu rozhodnutí nebo exekuce se však použijí přiměřeně jen tehdy, jestliže na ně tento zákon odkazuje.
8. Dle ust. § 7a IZ krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně a) v insolvenčním řízení, b) v incidenčních sporech, c) ve sporech o náhradu škody nebo jiné újmy, která vznikla porušením povinnosti podat insolvenční návrh, d) ve sporech o náhradu škody nebo jiné újmy, která vznikla zahájením insolvenčního řízení a opatřeními přijatými v jeho průběhu, e) ve

věcech vyplývajících z právních vztahů mezi dlužníkem a insolvenčním správcem týkajících se majetku patřícího do dlužnickovy majetkové podstaty.

9. Dle ust. § 159 odst. 1 IZ incidenčními spory jsou: a) spory o pravost, výši nebo pořadí přihlášených pohledávek, b) spory o vyloučení věci, práva, pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty z majetkové podstaty nebo o vydání výtěžku zpeněžení podle § 225 odst. 5, c) spory o vypořádání společného jmění dlužníka a jeho manžela, d) spory na základě odpůrčí žaloby, e) spory o náhradu škody na majetkové podstatě vzniklé porušením povinností insolvenčním správcem, f) spory o platnost smluv, kterými došlo ke zpeněžení majetkové podstaty prodejem mimo dražbu, g) spory o určení, zda tu je či není právní vztah nebo právo týkající se majetku nebo závazků dlužníka, je-li na takovém určení naléhavý právní zájem, h) další spory, které zákon označí jako spory incidenční.
10. Jak plyne např. z rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 20. 5. 2014, sp. zn. 29 ICdo 19/2016, je judikatura Nejvyššího soudu ČR dlouhodobě ustálena na závěru, že v tzv. sporném řízení, které je ovládáno dispoziční zásadou, platí, že soud je vázán žalobou, tedy tím, jak žalobce vymezil předmět řízení. Předmět řízení žalobce vymezuje v žalobě vyličením skutečností (skutkových tvrzení), jimiž uvádí skutkový děj, na jehož základě žalobním petitem uplatňuje svůj nárok. Dle usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 7. 2. 2012, sp. zn. I. ÚS 3348/10, závisí stanovení věcné příslušnosti okresních nebo krajských soudů vždy na předmětu řízení. Předmětem sporného řízení je nárok v procesním smyslu, jenž je tvořen dvěma složkami: předmětem nároku a základem nároku. Předmětem nároku jsou požadované účinky soudního rozhodnutí, vyjádřené v žalobním petitu; základem nároku jsou skutková tvrzení, jež žalobce přednesl k odůvodnění svého nároku.
11. Jak již v této věci konstatoval Vrchní soud v Praze coby soud odvolací v usnesení ze dne 25. 1. 2022, č. j. 103 VSPH 937/2021-34, je nutno žalobcem uplatněný žalobní návrh podle jeho obsahu (ust. § 41 odst. 2 o. s. ř.) posoudit jako žalobní návrh, jímž se žalobce domáhá přiznání náhrady škody, kterou mu měla způsobit žalovaná č. 2 tím, že do insolvenčního řízení žalobce přihlásila pohledávku, o níž jí bylo známo, že je promlčená.
12. V rámci insolvenčního řízení je věcná příslušnost soudů upravena v § 7a IZ. Spor o náhradu škody, která měla být způsobena dlužníku věřitelem, přitom není možno pod toto ustanovení podřadit. Projednávaná věc též není incidenčním sporem dle ust. § 159 odst. 1 IZ. Rovněž nejde o spor, k jehož projednání a rozhodnutí jsou věcně příslušné krajské soudy podle ust. § 9 odst. 2 o. s. ř.
13. Vrchní soud v Praze, jako soud nadřízený, proto vyslovil, že k projednání a rozhodnutí této věci jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy. Zároveň s odkazem na ust. § 104a odst. 6, věta před středníkem o. s. ř. rozhodl o postoupení věci Obvodnímu soudu pro Prahu 6 jako soudu příslušnému (ust. § 84 ve spojení s ust. § 85 odst. 3 o. s. ř.).
14. Rozhodnutím o věcné příslušnosti pod bodem I. jsou účastníci řízení a soudy vázání (ust. § 104a odst. 7 o. s. ř.). Tím není dotčeno ustanovení § 105 o. s. ř. (ust. § 104a odst. 6, věta za středníkem o. s. ř.)

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 14. dubna 2022

JUDr. Radka Šimková
předsedkyně senátu